II

(Retsakter hvis offentliggørelse ikke er obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS AFGØRELSE

af 16. april 1985

om afslutning af antisubsidieproceduren vedrørende importen af sojakager med oprindelse i Brasilien

(85/233/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning (EØF) nr. 2176/64 af 23. juli 1984 om beskyttelse mod dumpingimport eller subsidieret import fra lande, der ikke er medlemmer af Det europæiske økonomiske Fællesskab (1), særlig artikel 9 ;

efter konsultation i det rådgivende udvalg, der er nedsat i henhold til nævnte forordning, og

ud fra følgende betragtninger :

A. Procedure

1. I januar 1984 modtog Kommissionen en klage indgivet af Fédération de l'Industrie de l'Huilerie de la Communauté Européenne (FEDIOL) på vegne af producenter af sojakager, der tegner sig for stort set hele produktionen i Fællesskabet af den pågældende vare. Klagen indeholdt beviser for, at der blev ydet subsidier og forvoldtes væsentlig skade som følge heraf, hvilket ansås for tilstrækkeligt til at begrunde iværksættelsen af en procedure.

   Kommissionen offentliggjorde derfor en meddelelse i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* (2) om udvidelse af antisubsidieproceduren vedrørende importen af sojakager med oprindelse i Argentina til også at omfatte importen af denne vare med oprindelse i Brasilien og indledte en undersøgelse. De pågældende varer henhører under pos. ex 23.04 B i den fælles toldtarif, svarende til NIMEXE-nummer 23.04-40.

2. Kommissionen underrettede officielt de importører, som den vidste var berørt af sagen, og repræsentanter for eksportlandet og klagerne, samt en gruppe eksportører, hvis repræsentative karakter de brasilianske myndigheder og FEDIOL godkendte, bestående af følgende otte firmaer :

   — Ceval Agro Industrial SA,
   — Industrial e Comercial Brasileira SA,
   — Cargill Agricola SA,
   — Refinadora de Oleos Brasil SA,
   — Anderson Clayton SA,
   — Companhia Brasileira de Oleos e Derivados,
   — Granol Industria, Comercio e Exportação SA,
   — Industrias de Oleos Pacaembu SA.

   Kommissionen gav den brasilianske regering og de direkte berørte parter lejlighed til at tilkendegive deres mening skriftligt og til at anmode om at blive hørt mundtligt.

   Den brasilianske regering, de otte nævnte eksportører, alle producenter i Fællesskabet og visse importører tilkendegav deres mening samt fremsatte detaljerede bemærkninger til sagen.

(1) EFT nr. L 201 af 30. 7. 1984, s. 1.
(2) EFT nr. C 76 af 17. 3. 1984, s. 13.

3. Kommissionen indhentede og efterprøvede alle oplysninger, som den anså for nødvendige med henblik på at fastslå, om der forelå subsidier og var forvoldt skade, og aflagde bl.a. kontrolbesøg hos producenter i Fællesskabet. Kommissionen aflagde desuden kontrolbesøg i Brasilien og efterprøvede de oplysninger, den havde modtaget fra følgende fire eksportører. Ceval Agro Industrial SA, Industrial e Comercial Brasileiro SA, Cargill Agricola SA og Refinadora de Oleos Brasil SA.

Undersøgelsen vedrørende subsidier omfattede perioden fra den 1. januar til den 31. december 1983.

B. Subsidier

4. I klagen fra FEDIOL påstås det, at der ydes følgende ni former for subsidier:

— finansiering af eksporten af sojakager til præferencerentesatser

— skattefordele i forbindelse med terminsforretninger på udenlandske markeder

— finansiering af oplagring af sojabønner til præferencerentesatser

— finansiering af importen af sojabønner til præferencerentesatser

— finansiering af eksporten til præferencerentesatser i henhold til »PROEX«-programmet

— finansiering af eksporten af sojaolie til præferencerentesatser

— skattefritagelse for indtægter i forbindelse med eksport af sojaolie

— differentierede afgifter ved eksport af produkter inden for sojasektoren

— hindringer for eksporten af sojabønner.

5. *Finansiering af eksporten af sojakager til præferencerentesatser*

5.1. FEDIOL påstår, at den brasilianske eksport af sojakager nyder godt af finansiering til præferencerentesatser i henhold til resolution nr. 674 af 21. januar 1981 fra den brasilianske centralbank, som fastsætter bestemmelser vedrørende eksportfinansiering.

5.2. Kommissionens gennemgang af denne resolution har vist, at de brasilianske eksportører af sojakager i undersøgelsesperioden, dvs. året 1983, har modtaget lån fra den brasilianske stat. Formålet med disse lån var at finansiere eksportørernes driftskapital; deres maksimale løbetid var et år, og der kunne højst ydes lån på 7 % af det enkelte firmas fob-eksportværdi. Rentesatsen for lånene var på 40 % indtil den 9. juni 1983 og på 60 % fra den 10. juni 1983. Lånene blev ydet igennem bankerne, som kunne foretage refinansiering i den brasilianske nationalbank til en rente, der i 1983 var på henholdsvis 36 % og 56 %.

5.3. For at kunne fastslå, om der foreligger subsidier, bør det undersøges, om de offentlige myndigheder har interveneret, og om der er tale om et finansielt bidrag fra staten. Den pågældende finansiering er sket i henhold til resolution nr. 674 og udgør en byrde for den brasilianske statskasse. Refinansieringsrenten for de banker, der administrerer programmet på statens vegne hos den brasilianske centralbank, er lavere end den effektive rente på de justerbare statsobligationer, som repræsenterer den pris på penge, som den brasilianske stat må betale, og som i 1983 var på 156,6 %. Den brasilianske regerings finansiering i henhold til nævnte resolution udgør derfor subsidier til eksporten af sojakager.

5.4. For at kunne vurdere subsidiernes størrelse bør undersøgelsen baseres på to kriterier, nemlig udgiften for statskassen og modtagerens fordel af ordningen. Det er klart, at såfremt fordelen var lavere end udgiften for statskassen, var det kun dette lavere beløb, der eventuelt kunne gøres til genstand for en udligningstold. Udgiften til subsidierne for statskassen svarer til forskellen mellem den pris på penge, som statskassen må betale, og præferencerentesatsen i henhold til subsidieprogrammet, dvs. i det foreliggende tilfælde bankernes refinansieringsrente hos centralbanken.

5.5. Baseret på de justerbare statsobligationer var prisen på penge for den brasilianske statskasse som ovenfor nævnte 156,6 % i 1983. Imidlertid har den brasilianske regering anført, at eksportørerne havde alternative finansieringsmuligheder til mere favorable rentesatser. Den understreger især, at rentesatsen for Banco do Brasil, som lå på mellem 78,9 % og 101,22 % i samme periode, er væsentligt lavere end renten på de justerbare statsobligationer, og at fordelen for eksportørerne, under forudsætning af at disse kan finansiere deres eksport hos Banco do Brasil, bør vurderes på grundlag af denne rente.

Kommissionen har overvejet, om dette argument er gyldigt. Kommissionen har bemærket, at Banco do Brasil har meget nære forbindelser til den brasilianske stat, idet denne udnævner bankens ledelsesorganer og ejer hovedparten af bankens kapital; desuden henregnes IMF Banco do Brasil under de brasilianske pengemyndigheder og ikke under bankerne på det frie kreditmarkedet.

Under disse omstændigheder har Kommissionen ingen grund til at tro, at Banco do Brasil's rentesats udgør en repræsentativ rentesats for markedsvilkårene. Denne tvivl bestyrkes af, at den pågældende rentesats er væsentligt lavere end den, der normalt tilbydes på markedet til finansiering af driftskapital, og som i 1983 var på 261,1 %.

På denne baggrund har Kommissionen beregnet, hvor store subsidierne i henhold til programmet har været i undersøgelsesperioden, ved at multiplicere forskellen mellem renten på de justerbare statsobligationer og den gennemsnitlige vejede refinansieringspræferencerentesats for bankerne hos centralbanken med den procentdel af eksporten af sojakager, der har kunnet nyde godt af denne præferencefinansiering, dvs. 7 %. De således beregnede subsidier udgør 7,66 % af eksportens fob-værdi.

5.6. Kommissionen har imidlertid bemærket, at eksporten af sojakager i henhold til meddelelse nr. 60 af 14. september 1983 fra udenrigshandelsafdelingen under Banco do Brasil (CACEX) fra dette tidspunkt ikke længere er omfattet af denne præferencefinansiering.

Desuden har resolution nr. 882 af 21. december 1983, hvis anvendelsesområde ikke omfatter sojakager, fra og med den 2. januar 1984 ophævet og erstattet resolution nr. 674, og indeholder bestemmelser om, at rentesatsen for de pågældende lån fremover svarer til renten på statsobligationerne, forhøjet med 3 %.

Kommissionen har således konstateret, at producenterne af sojakager siden den 14. september 1983 ikke har kunnet foretage finansiering i henhold til ovennævnte resolutioner og siden dette tidspunkt har måttet anvende de normale handelslån.

5.7. Sammenfattende kan det fastslås, at der i 1983 er ydet subsidier til eksport af sojakager i form af finansiering til præferencerentesatser i henhold til resolution nr. 674. Subsidieydelsen beløber sig til 7,66 % af den pågældende eksports fob-værdi. Efter den 14. september 1983 er der imidlertid ikke blevet ydet nye lån til præferencerentesats af denne art til eksportører af sojakager.

6. *Skattefordele i forbindelse med terminsforretninger på udenlandske markeder*

6.1. I klagen fra Fællesskabets industri påstås det, at den brasilianske regering i henhold til lovdekret nr. 1418 af 3. september 1975 giver skattefritagelse for sojaforarbejdningsindustriens indtægter i forbindelse med terminsforretninger, de såkaldte »hedging-operationer« på udenlandske markeder.

6.2. Kommissionen har konstateret, at de eksporterende virksomheder af den brasilianske centralbank kan få tilladelse til at foretage »hedging-operationer« på de udenlandske markeder. I henhold til lovdekret nr. 1418 af 3. september 1975 indrømmes der visse virksomheder en ret til i 1983 at fratrække 30 % af fortjenesten fra »hedging-operationer« i deres skattepligtige indkomst.

I Portaria nr. 18 af 12. januar 1979 fra det brasilianske finansministerium præciseres det, at de indtægter, for hvilke der indrømmes indkomstskattefritagelse, er det årlige beløb, der tilbageføres til Brasilien.

Det fremgår af den kontrol, som Kommissionen har foretaget, at den del af forarbejdningsindustrien, som udelukkende arbejder på hjemmemarkedet, ikke har adgang til »hedging-operationer« på de udenlandske markeder, og derfor ikke omfattes af ovennævnte skattelettelser. Under disse omstændigheder udgør skattefritagelsen for indtægter i forbindelse med »hedging-operationer«, som eksportørerne hjemfører til Brasilien, eksportsubsidier.

6.3. Kommissionen har for at kunne beregne subsidiernes størrelse taget udgangspunkt i de indtægter, der er anført i nævnte Portaria nr. 18, og som er indtjent i skatteåret 1982, idet de udgør beregningsgrundlaget for skatten i 1983, som er den periode, undersøgelsen vedrører. Subsidiernes størrelse er beregnet ved at multiplicere indtægterne med skatteprocenten, dvs. 30 %, og ved at dividere resultatet heraf med eksportværdien i skatteåret 1983. Den gennemsnitlige vejede værdi af subsidierne for de otte eksportører, som undersøgelsen omfattede, beløber sig til 0,09 % af eksportens fob-værdi.

7. *Finansiering af oplagring af sojabønner til præferencerentesatser*

7.1. Fællesskabets industri påstår, at den brasilianske regering yder sojaforarbejdningsindustrien lån til præferencerentesatser til oplagring af sojabønner.

7.2. Kommissionen har konstateret, at en sådan finansiering rent faktisk har fundet sted, og at de faktiske elementer, der indgår i FEDIOL's klage, er begrundede. Lånene fra den føderale regering (EGF) ydes til landbrugere, kooperative virksomheder og industrier til finansiering af tilbered-

ning og sær oplagring af 27 basisprodukter inden for landbruget; formålet med dette program er at fremme en regelmæssig afsætning af disse varer i årets løb. Lånene, der har en løbetid på 180 dage, blev i 1983 ydet til en rente på 45 %, hvilket er en præferencerentesats, idet den både er lavere end prisen på penge for den brasilianske statskasse og den normale markedsrente.

7.3. Da den pågældende praksis ikke udgør eksportsubsidier, er det et spørgsmål, om der er tale om en anden form for subsidier end eksportsubsidier, som normalt betegnes »indenlandske subsidier«. I denne forbindelse skal der tages hensyn til en række forskellige kriterier.

Klagerne fremfører, at den pågældende praksis udgør subsidier til produktionen af sojakager. Kommissionen har imidlertid fastslået, at denne praksis ikke går ud på at finansiere forarbejdningsindustrien, men at finansiere den del af industrien, der tilbereder og oplagrer sojabønner. Det er derfor tilladt at sætte spørgsmålstegn ved, om denne støtte ydes til produktionen af sojakager eller snarere på et tidligere trin.

Selv om EGF-programmet kunne betegnes som produktionsstøtte, ville det ikke automatisk medføre, at der er tale om subsidier, der kan gøres til genstand for en udligningstold, idet det i forbindelse med indenlandske subsidier er en absolut forudsætning, at de ikke ydes generelt.

Statens finansielle indgreb har altid udgjort et af de vigtigste instrumenter i den økonomiske og sociale politik. For så vidt som virkningerne af et sådant indgreb gør sig generelt gældende, er der ikke tale om konkurrencefordrejning på nationalt plan. Foranstaltninger, som generelt anses for at være af samfundsmæssig interesse, såsom oprettelse eller forbedring af nationale systemer vedrørende infrastruktur, uddannelse, offentlig sundhed eller transport, har ingen sådanne forvridende virkninger. Enhver konkurrencefordrejning forudsætter, at der finder forskelsbehandling sted til fordel for de grupper, der falder ind under de pågældende ordninger. I forbindelse med eksportsubsidier finder der forskelsbehandling sted mellem den del af produktionen, der går til hjemmemarkedet og den del, der eksporteres. Derimod kendetegnes de indenlandske subsidier ved, at de ydes for at give visse virksomheder en fordel.

Virkningerne af generelle foranstaltninger for den internationale handel er vanskelige eller endog umulige at fastslå, da de tenderer til at blive mildnet eller afbalanceret af andre makroøkonomiske faktorer, som for eksempel variationer i valutakursen eller i skattesatser, påvirket af de nævnte foranstaltninger. Det ville i alle tilfælde være absurd at kvalificere enhver generel foranstaltning som en subsidieydelse, eftersom alle moderne staters politik implicerer statens finansielle intervention i forskellig grad, og det ville udvide anvendelsesområdet for udligningstold til store områder inden for den økonomiske og sociale politik.

7.4. Fællesskabets industri anfører, at de pågældende 27 basisprodukter vedrører en specifik økonomisk sektor.

7.5. Den brasilianske regering har gjort gældende, at det ikke specifikt er soja-sektoren, der omfattes af EGF-programmet, men at dette program uden forskelsbehandling gælder for 27 basisprodukter fra landbruget.

7.6. Kommissionen har konstateret, at EGF-programmet ikke omfatter alle basisprodukter, men at de basisprodukter, som ikke er anført på listen over de 27 produkter, der omfattes af EGF-programmet, ikke vil kunne omfattes af denne støtte til tilberedning og oplagring, af årsager der vedrører enten deres fysiske art, det forhold at de omfattes af specifikke foranstaltninger inden for den økonomiske politik eller handelspolitikken, eller at der er tale om en meget begrænset produktion eller eksport.

Under disse omstændigheder må EGF-programmet betragtes som en ordning, der anvendes generelt, idet alle de basisprodukter fra landbruget, der kunne tænkes at være omfattet af en sådan oplagringsstøtte, falder ind under ordningen.

Kommissionen finder derfor, at ydelse af lån til en ensartet rente til tilberedning af de pågældende 27 produkter ikke udgør en indenlandsk subsidieydelse, der gør indførelse af en udligningstold berettiget, idet disse lån ydes generelt.

8. *Finansiering af importen af sojabønner til præferencerentesatser*

8.1. FEDIOL påstår, at den brasilianske regering yder sojaforarbejdningsindustrien lån til præferencerentesatser med henblik på at finansiere importen af sojabønner. FEDIOL fremfører, at disse lån til præferencerentesatser bevirker, at

forarbejdningsindustriens produktionsomkostninger mindskes, og at den brasilianske eksport af oliekager derfor bliver mere konkurrencedygtig.

8.2. Kommissionen har konstateret, at Banco do Brasil rent faktisk havde indført et finansieringsprogram for import af produkter i forbindelse med de såkaldte »drawback-operationer«, og at den årlige rente for disse lån var på 54 %. Den brasilianske regering har imidlertid dokumenteret, at de sidste lån til import af sojabønner blev ydet i august 1982, dvs. inden undersøgelsesperiodens begyndelse. Kommissionen har desuden fastslået, at denne form for finansiering blev bragt til ophør ved cirkulære Camio nr. 2436 af 23. november 1982 fra Banco do Brasil fra dette tidspunkt.

Det fremgår således, at den af FEDIOL påståede fremgangsmåde hverken har været anvendt i undersøgelsesperioden eller anvendes på nuværende tidspunkt.

9. *Finansiering af eksporten til præferencerentesatser i henhold til »PROEX«-programmet.*

9.1. FEDIOL påstår, at den brasilianske regering yder sojaforarbejdningsindustrien lån til præferencerentesatser i henhold til eksportstøtteprogrammet (»PROEX«) fra den nationale bank for økonomisk og social udvikling.

9.2. Kommissionen har konstateret, at soja, i modsætning til hvad FEDIOL påstår, ikke er anført blandt de produkter, hvortil der kan ydes lån i henhold til »PROEX«-programmet.

10. *Finansiering af eksporten af sojaolie til præferencerentesatser*

10.1. FEDIOL påstår, at den brasilianske centralbank yder de brasilianske eksportvirksomheder lån til præferencerentesatser til eksport af sojaolie i henhold til resolution nr. 643 af 22. oktober 1980. Eksporten af sojakager skulle derved indirekte drage fordel af sådanne lån, idet sojakager og sojaolie er forbundne produkter, der opstår på samme tid ved forarbejdning af samme råstof, nemlig sojabønner.

10.2. De undersøgelser, som Kommissionen har foretaget, har vist, at der ganske rigtigt blev ydet lån til eksportvirksomheder i henhold til resolution nr. 643 med henblik på at finansiere indkøb af produkter til eksport, bl.a. sojaolie. I 1983 var den årlige rente på disse lån på mellem 40 % og 60 %, hvilket er præferencerentesatser, idet de både er lavere end prisen på penge for den brasilianske statskasse og den normale markedsrente. De lån, der er blevet ydet, har vedrørt bestemte eksportordrer. Kommissionen har desuden konstateret, at den pågældende tekst den 2. januar 1984 blev afløst af resolution nr. 883 af 21. december 1983, og at rentesatsen i henhold til de nye bestemmelser skal bringes op på samme niveau som renten på statsobligationerne, forhøjet med 3 %, således at der altså ikke længere er tale om, at der ydes sojaolieeksportørerne fordele.

10.3. Selv om det er klart, at sojaolie og sojakager er produkter, der er snævert forbundne på produktionsniveauet, konstaterer Kommissionen, at formålet med ydelse af den pågældnede fordel er at fremme eksporten af sojaolie. Desuden er betingelsen for at opnå lånene udtrykkeligt den eksporterede oliemængde. Der er således klart tale om en subsidieydelse, der specifikt vedrører eksporten af olie. Det er klart, at prisen på de eksporterede sojakager indirekte vil kunne påvirkes af den støtte, der ydes til eskport af sojaolie. Men sådanne indirekte påvirkningsmuligheder finder for enhver producent, hvis eksport ikke kun omfatter et enkelt produkt, i det øjeblik der ydes støtte til blot et enkelt af disse produkter. Imidlertid er det generelt umuligt at påvise og vurdere, hvor stor en sådan påvirkning er. Under alle omstændigheder har undersøgelsen i det foreliggende tilfælde ikke afsløret noget, der gør det muligt at påvise denne påvirkning.

10.4. Under disse omstændigheder anses de lån, der er blevet ydet til præferencerentesatser i 1983 i henhold til resolution nr. 643 til eksport af sojaolie, ikke for at være subsidier til eksport af sojakager.

11. *Skattefritagelse for indtægter i forbindelse med eksport af sojaolie*

11.1. FEDIOL påstår, at der i henhold til lovdekret nr. 1598 af 26. december 1977 gives skattefritagelse for indtægter i forbindelse med eksport af sojaolie. Ifølge FEDIOL er den fordel, der opnås ved skattefritagelsen, en støtte til sojaforarbejdningsindustrien, og udgør subsidier til eksporten af sojakager.

11.2. Den brasilianske regering har bekræftet, at den pågældende skattefritagelse kun omfattede sojaolie.

11.3. Det er muligt, at denne praksis udgør subsidier til eksport af sojaolie. På grundlag af de under nr. 10.3. nævnte betragtninger finder Kommissionen imidlertid, at denne fordel, som helt klart kun vedrører eksporten af olie, ikke udgør en subsidieydelse til eksporten af sojakager.

12. *Differentierede afgifter ved eksport af produkter inden for sojasektoren.*

12.1. FEDIOL påstår, at omsætningsafgiften i forbindelse med eksport af produkter inden for sojasektoren udgøre 13 % for sojabønner, 11,1 % for sojakager og 8 % for sojaolie, og at disse differentierede afgifter udgør en subsidieydelse til eksport af sojakager. Fællesskabsindustrien påstår, at nævnte afgifter bevirker, at eksporten af sojabønner begrænses, og at den brasilianske forarbejdningsindustri derved sikres råvareforsyninger til lave priser. Ifølge FEDIOL har denne industri også en fordel med hensyn til kostprisen, som den kan udnytte ved eksporten af sojakager til Fællesskabet. Fællesskabsindustrien påstår desuden, at en lavere afgiftssats for sojakager i forhold til afgiften på sojabønner udgør en yderliger fordel for de brasilianske eksportører.

12.2. Kommissionen har konstateret, at nævnte afgifter faktisk blev anvendt i undersøgelsesperioden, og at de forhold, der nævnes i klagen fra FEDIOL, var korekte.

12.3. Kommissionen er sig bevidst, at en offentlig myndigheds indførelse eller fjernelse af en gene i forbindelse med udenrigshandelen — navnlig i form af afgifter eller eksportrestriktioner — kan påvirke konkurrencen eller handelen for det produkt, der berøres, eller for produkter i de produktionsled, der ligger forud eller bagefter.

I henhold til de internationalt gældende regler på dette område kan man imidlertid ikke betegne enhver form for offentlige indgreb som subsidier, blot fordi de har en faktisk eller mulig indvirkning på konkurrencen eller handelen, da man derved ikke tager hensyn til den forskel, der gøres i GATT, mellem på den ene side subsidier og på den anden side øvrige foranstaltninger, der kan have indflydelse på konkurrencen og handelen. Det væsentlige i denne sondring består, i, at medens det i henhold til artikel VI i Den almindelige Overenskomst er tilladt de kontraherende parter ensidigt at træffe visse forholdsregler over for helt klart definerede fremgangsmåder, er dette ikke tilladt over for andre fremgangsmåder, selv om disse — f.eks. i forbindelse med kvantitative restriktioner eller import- eller eksportafgifter — ligeledes vil kunne medføre en fordrejning af konkurrencen eller handelen.

I den internationale handel er subsidier frem for alt kendetegnet ved et finansielt bidrag fra de offentlige myndigheder. Dette fremgår bl.a. af litra l) i listen over eksempler på subsidier.

Af denne liste, der er knyttet som bilag til forordning (EØF) nr. 2176/84, fremgår det klart at det er en nødvendig betingelse, for, at der kan være tale om subsidier, at der foreligger en byrde for statskassen. Det ville være overdrevet at ligestille andre foranstaltninger end dem, der indebærer en byrde for statskassen, med subsidier. Dette ville i yderste fald bevirke, at ethvert offentligt indgreb i økonomien ville blive betegnet som subsidier, uanset om det var på beskatningsområdet eller endog ved hjælp af regler, f.eks. ved indførelse af kontrol med priser eller forureningsnormer.

12.4. Det fremgår klart af bestemmelserne i GATT og af Fællesskabets bestemmelser, i nærværende sag som anført i bilaget til forordning (EØF) nr. 2176/84, at byrden for statskassen omfatter de offentlige myndigheders afkald på skatter eller andre beløb, som en skatteyder skylder. Kommissionen bemærker imidlertid, at situationen i det foreliggende tilfælde ikke indebærer et sådant afkald, men snarere indebærer, at der ikke skabes en ny afgiftsforpligtelse. Hvis man imidlertid generelt gik over til at kvalificere enhver sådan form for ikke-skabelse af afgifter som subsidier, ville det svare til, at det forhold, at en offentlig myndighed beskatter visse personer eller produkter, men fritager andre, skulle betragtes som værende en finansiel støtte til de sidstnævnte.

12.5 Af det foregående fremgår det, at de forskellige afgiftssatser på de forskellige produkter inden for sojasektoren ikke udgør en byrde for statskassen i det land, som denne procedure vedrører, og de bør derfor ikke betragtes som subsidier.

Den fordrejning, som Fællesskabets industri klager over, skyldes således ikke ydelse af støtte til eksporten af det forarbejdede produkt, dvs. sojakagerne, men snarere opkrævningen af en afgift, hvor satsen er højere ved eksport af basisproduktet, dvs. sojabønner. På grund af sin art udgør denne opkrævning imidlertid ikke noget finansielt bidrag fra de offentlige myndigheders side.

13. *Hindringer for eksporten af sojabønner*

13.1. Fællesskabets industri påstår, at Brasilien har indført restriktioner for eksport af sojabønner. Denne begrænsning af eksporten af råvaren skulle ifølge FEDIOL bevirke, at prisen på sojabønner på hjemmemarkedet holdes på et

væsentligt lavere niveau end prisen på verdensmarkedet, hvilket giver den brasilianske forarbejdningsindutri en fordel med hensyn til kostprisen, hvilket igen kommer den til gode ved eksport af sojakager til Fællesskabet.

13.2. Den brasilianske regering har anført, at der indtil den 6. september 1983, dvs. i en stor del af undersøgelsesperioden, ikke var nogen pligt til at registrere eksport af produkter inden for sojasektoren ved udenrigshandelsafdelingen i Banco do Brasil. Den har desuden påvist, at den forpligtelse, der er blevet indført siden ovennævnte tidspunkt, ikke kun gælder for sojabønner, men også for sojakager og sojaolie. Endelig har den fremført, at denne registreringsprocedure for eksporten havde til formål at kontrollere eksportpriserne og at forhindre eventuelle spekulationsforretninger, der var i modstrid med der offentliges interesser, og at den på ingen måde udgør en eksportrestriktion.

13.3. Uden at kommentere de bemærkninger, der er anført under nr. 13.2., finder Kommissionen, at de under nr. 12 nævnte grunde, at en eventuel restriktion af denne art ikke udgør en subsidiering, der kan gøres til genstand for udligningstold. Det er i øvrigt umuligt at fastslå, i hvilket omfang eksportrestriktionerne på sojabønner fører til en lavere pris på disse og dermed til en fordel for forarbejdningsindustrien. Prisdannelsen sker på en kompleks måde, på nationalt og internationalt plan, gennem vekselvirkningen mellem udbud og efterspørgsel og deres elasticiteter.

14. *Ophævelse af virkningen af subsidierne på grund af omsætningsafgifterne (ICM) og eksportafgifterne*

14.1. Den brasilianske regering har gjort gældende, at eksporten af sojakager i 1983 var omfattet af en omsætningsafgift på 11,1 %, og eksportafgifter på 30 %. Disse afgifter er senere gradvis blevet nedsat og bortfaldt helt pr. 1. april 1984. Den brasilianske regering har derfor anmodet Kommissionen om at tage hensyn til disse elementer ved beregningen af subsidieydelsen og om at tage i betragtning, at de omsætningsafgifter og eksportafgifter, der var gældende for sojakager i 1983, ophævede virkningen af de eventuelle subsidier, der blev ydet ved eksport af disse produkter.

14.2. Kommissionen bemærker, at den brasilianske regering besluttede at forhøje omsætningsafgiften på eksport af sojakager fra 5 % til 11,1 % i løbet af den antisubsidieprocedure, som Kommissionen indledte i 1977 [1], for at mindske virkningerne af den præferencebehandling, som sojakagerne hidtil havde nydt godt af i forhold til råvaren, dvs. sojabønnerne. Under disse omstændigheder er der ingen forbindelse mellem denne forhøjelse af omsætningsafgiften på sojakager i 1977 og de former for subsidier, der omhandles i den nuværende antisubsidieprocedure, og som vedrører året 1983.

For så vidt angår eksportafgifterne finder Kommissionen, at der heller ikke er nogen forbindelse mellem disse og de subsidier, der blev ydet i 1983. Denne afgift blev rent faktisk indført efter den kraftige devaluering af cruzeiroen i februar 1983. De brasilianske myndigheder har indrømmet, at såfremt disse afgifter ikke var blevet pålagt, ville devalueringen have gjort det muligt for eksportørerne at opnå usædvanligt store gevinster på eksporten, hvilket sandsynligvis ville have medført et mindsket udbud på hjemmemarkedet og således en stigning i hjemmemarkedspriserne.

14.3. På baggrund af de foregående betragtninger finder Kommissionen, at hverken omsætningsafgifterne eller eksportafgifterne for sojakager er specielt beregnet til at ophæve virkningerne af de subsidier, som denne procedure vedrører, og at disse elementer i henhold til artikel 3, stk. 4, litra b), nr. ii), i forordning (EØF) nr. 2176/84, ikke skal medregnes ved beregningen af subsidieydelsen.

15. *De samlede subsidier*

Kommissionen har fastslået, at der i undersøgelsesperioden er blevet ydet subsidier i form af lån til præferencerentesatser samt skattefordele i forbindelse med terminsforretninger på udenlandske markeder til den brasilianske eksport af sojakager. Det samlede subsidiebeløb, som vil kunne omfattes af en udligningstold, svarer til 7,75 % af fob-priserne ved eksport, dvs. 7,27 % af cif-prisen europæisk havn.

C. Skade

16. For så vidt angår de skadelige virkninger af den import, der har været omfattet af subsidierne, fremgår det af de oplysninger, Kommissionen er

[1] EFT nr. C 238 af 10. 12. 1977, s. 2.

i besiddelse af, at Fællesskabets import af sojakager fra Brasilien steg kraftigt fra 3,225 mio tons i 1980 til 4,242 mio tons i 1983.

Denne imports markedsandel i Fællesskabet steg ligeledes fra 20,9 % i 1980 til 26,9 % i 1983.

Det skal desuden bemærkes, at importen af sojakager fra Brasilien til EØF er underlagt sæsonsvingninger, således at der er tale om en stigning i leverancerne fra marts til september efterfulgt af et fald indtil begyndelsen af det følgende år.

17. For så vidt angår priserne, har Kommissionen ikke modtaget oplysninger af betydning fra de importører, den har kontaktet. Desuden har den brasilianske regering bekræftet, at de brasilianske eksportører, der havde fået tilsendt Kommissionens spørgeskema, ikke lå inde med oplysninger vedrørende priserne på deres eksport til EF, idet denne sker på grundlag af en fob-pris Brasilien. Imidlertid har Kommissionen fra andre autoriserede kilder fået detaljerede oplysninger om priserne på brasilianske og europæiske sojakager på markedet i Rotterdam. Disse oplysninger viser, at der er en væsentlig forskel mellem udbudet af sojakager fra Fællesskabet og sojakager fra Brasilien, idet de sidstnævnte sælges til lavere priser. Forskellen på disse priser er særlig stor i perioden marts til september, hvor det brasilianske udbud både er størst og mest konkurrencedygtigt.

Det skal desuden bemærkes, at der er forskelle med hensyn til de brasilianske og de europæiske sojakagers fysiske egenskaber, salgsvillkårene og handelsleddet. De europæiske sojakagers protein- og celluloseindhold er generelt lavere end indholdet i de brasilianske produkter; de brasilianske eksportvarer skal i gennemsnit betales 15 dage inden levering, medens de europæiske sojakager betales ved levering; endelig opgives priserne på de brasilianske sojakager som cif-priser Rotterdam, medens de tilsvarende europæiske produkter opgives som en fob-pris ab fabrik.

Kommissionen har beregnet, at der under hensyntagen til de ovennævnte forskelle bør ske en justering på — 8,98 US $ (fysiske egenskaber), + 1 US $ (salgsvilkår) og + 2,44 US $ (handelsled), dvs. i alt 5,54 US $/ton. På disse vilkår burde priserne på de brasilianske sojakager uanset leveringsperiode ligge mindst 5,54 US $/ton over prisen på de europæiske sojakager. Den undersøgelse, som Kommissionen har gennemført, viser imidlertid, at priserne tværtimod er langt lavere, idet forskellen nogle gange ligger på endog 20 US $/ton mellem marts og september.

18. Den erhvervsgren i Fællesskabet, af hensyn til hvilken der bør foretages en vurdering af virkningerne af den subsidierede import, består af den europæiske sojaforarbejdningsindustri.

19. Den subsidierede imports virkninger for denne industri har vist sig på forskellige måder.

20. Flere af Fællesskabets forarbejdningsvirksomheder noterede i 1983 en utilstrækkelig kapacitetsudnyttelsesgrad, der i mange tilfælde var lavere end 70 %; Kommissionen har desuden observeret, at kapacitetsudnyttelsen faldt mærkbart fra marts til september-oktober, og at den hos visse producenter nåede så langt ned som 25 %.

21. Den pågældende erhvervsgren i Fællesskabet har i undersøgelsesperioden været ude for et fald i dækningsbidraget ved forarbejdning. Dette fænomen vokser mellem marts og september/oktober, idet dækningsbedraget i denne periode falder til et niveau, der ofte er lavere end 10 US $/ton forarbejdede sojabønner, og nogle gange endog er negativt.

Kommissionen har konstateret, at dækningsbidraget var utilstrækkeligt til at dække den europæiske forarbejdningsindustris produktionsomkostninger, som påvirkes af den dårlige udnyttelse af produktionskapaciteten; de fleste af disse virksomheders finansielle resultater er blevet forringet, og har bevirket, at visse sojaforarbejdningsvirksomheder har opgivet denne fabrikation definitiv til fordel for forarbejdning af andre olieholdige frø.

22. For så vidt angår beskæftigelsen, har Kommissionen konstateret, at der på trods af, at den europæiske sojaforarbejdningsindustri ikke er ret arbejdskraftintensiv, har værer en tilbagegang i beskæftigelsen mellem 1980 og 1983.

23. Kommissionen har undersøgt, om der er forårsaget skade af andre faktorer, såsom udviklingen i efterspørgslen eller omfanget og priserne på de øvrige importvarer.

24. Forbruget af sojakager steg fra 1980 til 1983 fra 15,405 mio til 15,762 mio tons, og er således forblevet stabilt.

25. I løbet af samme periode steg importen til Fællesskabet fra alle andre tredjelande end Brasilien med 41,6 %, hvilket mængdemæssigt betød en stigning fra 3,95 mio til 5,591 mio tons. Da der var tale om en væsentlig stigning, foretog Kommissionen en grundig undersøgelse af prisen på denne import, som hovedsagelig består af sojakager fra USA. For at kunne foretage en

sammenligning af priserne på sojakager fra USA, Brasilien og Europa har Kommissionen taget hensyn til det forskellige celluloseindhold i de forskellige produkter, idet de amerikanske produkter ud fra denne synsvinkel er af lavere kvalitet. Kommissionen har ligeledes taget hensyn til, at importen af sojakager fra USA til Fællesskabet gennemsnitligt betales 15 dage inden levering, og at priserne angives som cif-priser Rotterdam. Der er derfor blevet foretaget justeringer på henholdsvis + 5,54 US $ + 1 US $ og + 2,44 US $/ton for at kunne sammenligne priserne på de amerikanske sojakager med priserne på de europæiske. På baggrund af disse justeringer viser det sig, at priserne på amerikanske sojakager teoretisk burde ligge 8,98 US $ under priserne på de europæiske produkter, og på baggrund af bemærkningerne under nr. 17, 14,52 US $ under priserne på brasilianske sojakager. Kommissionens undersøgelser har imidlertid vist, at priserne på de brasilianske sojakager i undersøgelsesperioden næsten altid har ligget lavere end priserne på såvel de europæiske sojakager som de amerikanske.

26. Kommissionen har derfor definitivt fastslået, at importen af sojakager med oprindelse i Brasilien, hvortil der er ydet subsidier, har påført den pågældende erhvervsgren i Fællesskabet væsentlig skade.

D. Fællesskabets interesser

27. Ved undersøgelsen af Fællesskabets interesser har Kommissionen taget hensyn til størrelsen af de subsidier, der er ydet i løbet af undersøgelsesperioden samt til den skade disse har påført sojaforarbejdningsindustrien i Fællesskabet.

Kommissionen har bemærket, at selv om lån til præferencerentesatser til eksport af sojakager er blevet ydet i størstedelen af undersøgelsesperioden, yder den brasilianske regering imidlertid ikke på nuværende tidspunkt de omtalte lån, som udgør næsten det beløb, der er blevet ydet i subsidier og som derfor ophæver årsagen til skaden påført sojaforarbejdningsindustrien i Fællesskabet.

Kommissionen finder under disse forhold at Fællesskabets interesser ikke længere kræver at opkræve en udlingningstold hos de berørte importører for at kompensere for virkningerne af en subsidieydelse, som en udenlandsk regering officielt har ophævet.

I denne henseende adskiller situationen sig inden for subsidier fra den, der gælder for dumping, hvor det kun er nødvendigt at tage de kendsgerninger og elementer i betragtning, som har eksisteret i undersøgelsesperioden. Subsidierne er lavet af en regering og ikke en eksportør og deres indførelse og deres afskaffelse er normalt underordnet andre betragtninger end dem, som gælder for en eksportør. Risikoen for at subsidier, som er afskaffet i løbet af en undersøgelse, genindføres, er ikke den samme som for, at en dumping, afbrudt i løbet af en undersøgelse genoptages. Denne forskel i situationen genspejles i de gældende internationale regler, som i denne henseende skelner mellem en antidumping og en antisubsidiehandling.

E. Afslutning af proceduren

28. Under disse omstændigheder finder Kommissionen at antisubsidieproceduren vedrørende importen af sojakager med oprindelse i Brasilien bør afsluttes. Det er klart at såfremt subsidierne omtalt i paragraf 27 genindføres vil Kommissionen tage alle de nødvendige forholdsregler i overensstemmelse med gældende bestemmelser for at kunne følge en eventuel klage op fra fællesskabsproducenter. Efter konsultation med det Rådgivende Udvalg blev der ikke gjort indvendinger derimod.

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Eneste artikel

Antisubsidieproceduren vedrørende importen af sojakager med oprindelse i Brasilien afsluttes.

Udfærdiget i Bruxelles, den 16. april 1985.

På Kommissionens vegne

Willy DE CLERCQ

Medlem af Kommissionen